

BİLGİ NOTU

7491 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Yer Alan Denizciliğe İlişkin Düzenlemeler Hk.

DEHUKAM

ANKARA UNİVERSİTESİ
DENİZ HUKUKU
ULUSAL ARAŞTIRMA MERKEZİ

ANKARA UNIVERSITY
NATIONAL CENTER FOR THE
SEA AND MARITIME LAW

+90 312 212 11 89

[f](#) [t](#) [i](#) [in](#) /dehukamtr

www.dehukam.org
info@dehukam.org

Emek Mahallesi, 19. Sokak. No:84,
06590 Çankaya/Ankara, Türkiye

www.dehukam.org

BİLGİ NOTU

Konu: 7491 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Yer Alan Denizcilğe İlişkin Düzenlemeler Hk.

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, 24/11/2023 tarihi itibariyle TBMM Başkanlığına sunulmuştur. Kanun Teklifi, 27/12/2023 tarihinde kabul edilmiş olup 80 maddeden ibarettir. 7491 sayılı Kanunun denizcilikle ilgili 1, 2, 3, 24, 26 ve 27 nci maddelerinde yer alan değişikliklere ilişkin değerlendirmeler aşağıda yer almaktadır.

- Kanunun 1 inci maddesi ile 19/4/1926 tarihli ve 815 sayılı Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dahilinde İcrayı San'at ve Ticaret Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasında düzenlenen Türkiye limanları arasında kabotaj yapan gemilerin kaptanlarına ve yabancılara ait deniz taşıtlarının sahiplerine uygulanacak idari para cezasının üst sınırı arttırılmıştır. Söz konusu idari para cezasının üst sınırının artırılması ile 815 sayılı Kanunun uygulamada etkinliğinin sağlanması ve kanuna muhalefet hallerinde caydırıcılığının arttırılması hedeflenmektedir.
- Kanunun 2 nci maddesi ile 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanunun 20 nci maddesinin 1 ve 2 nci fıkraları değiştirilmiştir. Söz konusu değişiklik ile; yolculuğuna izin verilmemiş, denize elverişlilik belgesi almamış, denize elverişlilik belgesi İdare tarafından iptal edilmiş, belgesinin süresi geçmiş veya idare tarafından uzatılmamış olmasına rağmen sefere çıkmış ticaret gemileri ile ulusal ve uluslararası mevzuat gereğince mecburi belgelere sahip olmayan ticaret gemilerinde gemi donatanına verilecek idari para cezası miktarlarının güncelliğini yitirmesi sebebiyle yeni eşik tutarlar belirlenmiştir. Ayrıca, ceza miktarını belirleyen gros ton eşikleri de cezanın daha adaletli olması amacıyla yeniden ele alınmıştır. İlâveten, uygulanacak idari para cezasının sebeplerine ulusal ve uluslararası mevzuat gereği tabi olunan belgelere sahip olunmaması hali de eklenmiştir.
- Kanunun 3 üncü maddesi ile 4922 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde yapılan değişiklik ile izinsiz yolcu taşımaları ve taşıma haddinden fazla yolcu ve yük taşınmasının can güvenliği bakımından yarattığı tehlikenin daha yüksek olması nedeniyle cezaların artırımlı uygulanması ve idari yaptırımların caydırıcı etkinliğinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, ihlalin tekrarı halinde her seferinde donatana uygulanacak idari para cezası arttığından kaptana uygulanacak cezanın da arttığı, ancak geminin kaptanının her ihlalde aynı kişi olmayabileceği dolayısıyla suçun şahsiliği ilkesi göz önünde bulundurularak kaptanın farklı olması halinde uygulanacak idari para cezasının artırımsız miktar üzerinden hesaplanacağı hususu düzenlenmiştir.
- Kanunun 24 üncü maddesi ile 492 sayılı Harçlar Kanununun 98 inci, 102 nci ve 107 nci maddelerinde yer alan yola elverişlilik belgesinin adı liman çıkış belgesi olarak değiştirilmiştir. Madde gerekçesinde işbu değişiklik ile denizcilik mevzuatında yer alan düzenlemeler ile paralellik sağlama amacı güdüldüğü ifade edilmiştir.

- Kanununun 26 ncı maddesi ile 492 sayılı Kanuna bağlı (7) sayılı tarifinin II/(3) fıkrası değiştirilmiş ve liman çıkış belgelerinden alınacak harçlara ilişkin tarife oluşturulmuştur. Tarifinin II/(8)-a bendi değiştirilmiş ve mevcut uygulamada ismi değiştirilen belgelerin yeni isimlerine yer verilmiştir. Ayrıca, Harçlar Kanunu kapsamında bulunmayıp denizcilik mevzuatında yer alan diğer sörvey belgeleri harç kapsamına alınmış ve (a) ve (b) bentlerindeki harç tutarları yeniden belirlenmiştir. Tarifinin II/(10) fıkrası değiştirilmiş ve seyir izin belgelerinden alınacak harçlara ilişkin tarife oluşturulmuştur.
- Kanununun 27 nci maddesi ile 492 sayılı Kanuna bağlı (8) sayılı tarifinin "XIII- Bağlama kütüğü ruhsatnamelerinden alınacak harçlar" başlıklı bölümünde yapılan düzenlemede bağlama kütüğüne kayıtlı gemi, deniz ve iç su araçlarının bağlama kütüğü ruhsatnameleri yıllık harca tabi tutulmuştur. Ayrıca, maddede yer alan tarife değiştirilerek bağlama kütüğüne kaydedilen söz konusu araçlara verilecek ruhsatnamelerden alınacak harçlar yeniden belirlenmiştir. Söz konusu madde ile birden fazla yıl için düzenlenen ruhsatnamelerde harcın, düzenlemenin/yenilenmenin yapıldığı tarihte geçerli harç tutarı ile ruhsatnamenin geçerlik süresinin çarpımı suretiyle hesaplanacağı hususu açıkça düzenlenmiştir.